



15.11.2024

VN/14292/2020

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä -hankkeen strateginen ohjausryhmä

Aika 16.8.2024 klo 09.00-11.00

Paikka Microsoft Teams -kokous

Kutsuttu	Teppo Lehtinen	puheenjohtaja, ylijohtaja (YM)
	Markus Tervonen	lainsäädäntöneuvos (OM)
	Matti Savolainen	erityisasiantuntija (SM)
	Janne Hartikainen	erityisasiantuntija (SM) varaj.
	Maarit Huotari	lainsäädäntöneuvos (VM)
	Anu Hernesmaa	neuvotteleva virkamies (VM) varaj.
	Tapani Sainio	kulttuuriasiainneuvos (OKM)
	Mira Kajantie	erityisasiantuntija (OKM) varaj.
	Paavo Häikiö	hankepäällikkö (MMM)
	Laura Lassila	erityisasiantuntija (LVM)
	Antti Paasilehto	kansainvälisten asioiden neuvos (LVM) varaj.
	Jyrki Huikari	asiantuntija (STM)
	Kari Lahti	digijohtaja (SYKE)
	Mikko Hynninen	kehittämispäällikkö (SYKE) varaj.
	Päivi Tiihonen	erityisasiantuntija (KL)
	Paula Mäenpää	erityisasiantuntija (KL) varaj.
	Tommi Arola	tutkimusjohtaja, (Rakennustietosäätö)
	Jyrki Laurikainen	toimitusjohtaja (RAKLI)
	Janne Tähtikunnas	toimitusjohtaja (RIL)
	Ifa Kytösaho	arkkitehti (SAFA)
	Asko Takala	arkkitehti (SAFA), varajäsen
	Timo Tossavainen	yhteysjohtaja (Suomen Kiinteistöliitto)
	Ilkka Salo	toimialajohtaja (RT)
	Jani Kemppainen	asiamies (RT), varaj.
	Päivi Malmi	hankepäällikkö (SYKE)
	Oona Tähkänen	suunnittelija (YM)
	Vesa Putkonen	erityisasiantuntija (YM)
	Jemina Suikki	erityisasiantuntija (YM)
	Jaakko Rastas	erityisasiantuntija (YM)
Sihteerit	Juhana Rautiainen	ohjelmapäällikkö (YM)
	Minna Perähuhta	neuvotteleva virkamies (YM)

1. Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. Ryhti-hankkeen ajankohtaiset

Rautiainen esitteli hankkeen ajankohtaisia asioita (kalvosarja).



Keskustelussa todettiin rakentamislain korjaussarjan valmistelun rinnalla valmistellut rakentamislain asetukset:

- ympäristöministeriön asetus rakennusten ilmastonselvityksestä ja rakennustuoteluettelosta
- ympäristöministeriön asetus rakennuksen purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksestä
- ympäristöministeriön asetus asuin-, majoitus- ja työtiloista
- ympäristöministeriön asetus rakentamislain tietomallien toimittamisesta
- valtioneuvoston asetus rakentamisen suunnittelutehtävien ja työnjohtotehtävien vaatavuusluokkien määräytymisestä sekä tehtävissä edellytettävistä koulutusvaatimuksista
- valtioneuvoston asetus raja-arvoista

Lisäksi todettiin, että Etelä- ja Pohjois-Savon alueilta on laadittu ns. kaavaindeksi, jossa uuden kaavatietomallin mukaiseen ulkorajaan ja perustietoihin on liitetty kaavaote. Ryhdin tavoite on kuitenkin koota saataville kaavatiedot kokonaan rakenteellisina, mistä syystä uudet kaavat laaditaan koneluettavina ja yhteentoimivina asetuksen mukaisesti. Voimassaolevien kaavojen muuntaminen yhteentoimiviksi on iso työ, johon Ryhdin nykyinen rahoitus ja aikataulu ei riitä. Työ etenee vaiheittain tarkentuen ja 2030 luvulla on tavoitteena olla saatavilla enemmän kaavatieto.

Alueidenkäyttölain valmistelu on käynnissä ja sen mahdollisia muutosvaikutuksia alueidenkäytön digitalisaatioon arvioidaan. Nykyinen kuntien ja maakuntien liittojen digitalisaatioavustus on mitoitettu nykyisten lainsäädäntömuutosten perusteella. Pienet muutokset on mahdollista ottaa huomioon nykyisin suunniteltujen kunta-avustusten puitteissa, jotka ovat käytettävissä aina vuoteen 2028 saakka.

4. Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä kehityksen tilanne

Malmi esitteli tietojärjestelmän kehityksen tilannetta (kalvosarja).

Keskustelussa korostui, että paikkatietojen julkaisun osalta tarvitaan edelleen yhteistyötä. Kaikkia kaavatietoja ei jaeta avoimesti Ryhdissä. Esimerkiksi Pohjois- ja Etelä-Savon voimassaolevat kaavat käytiin läpi kuntien ja Puolustusvoimien kanssa, jotta riskejä ei muodostuisi. Viranomaisille kehitetään oma muutostietopalvelu, jonka kautta kaavatiedot välittyvät. Sykessä pohditaan vielä, kehitetäänkö viranomaisille erillistä paikkatietorajapintaa palveluväylän kautta, koska se on vastaanottaville viranomaisille työläs. Viranomaistoimintaan voisi riittää kaavojen muutostietopalvelu ja karttakatselupalvelu.

Julkisuuslain uudistuksella on mahdollinen rooli paikkatietojen turvallisuuden lisäämisessä. Kaavatietojen turvallisuus ja julkisuus on suurempi kysymys kuin yksittäisen tietojärjestelmän ratkaisut.

5. Rakentamislain korjaussarjan digitalisaation vaikutukset Ryhtiin

Putkonen esitteli rakentamislain korjaussarjan vaikutuksia Ryhtiin (kalvosarja).

Keskustelussa käytiin läpi, että oletettavasti rakennuslupien ja rakentamislupien siirtymä toteutuu siten, että lupaprosessi viedään loppuun sen mukaisena kuin se on aloitettu.

Kunnan ylläpitämiä rakennustietoja ei päivitetä Syken tai muiden viranomaisten toimesta. Myöhemmässä vaiheessa on mahdollista kehittää toiminnallisuus, jossa esimerkiksi verovelvollisen ilmoittamat muutostiedot tai kansallisen maastotietokannan kohteiden tiedot välitettäisiin kuntiin.

Rakentamislain korjaussarjassa ehdotettu rakennustuoteluettelo on tarkoitus laatia rakennussuunnitelman perusteella sen hetkisten tietojen laajuisesti. Kaikkia rakennustuotteita ei välttämättä ole vielä tiedossa lupaa haettaessa. Tietoja päivitetään toteumatiedoiksi loppukatselmukseen. Lisäksi keskustelussa huomautettiin, että rakentamislain korjaussarjassa olisi tarkoituksenmukaista määritellä rakennushankkeeseen ryhtyvä toteumatietojen päivityksestä vastaavaksi, jotta tietojen vastuu olisi johdonmukaista muiden pykälien kanssa.



Kysyttiin kehittääkö ministeriö IFC -laadunvalvontatyökalun kuntien käyttöön. Ministeriö ei ole lain toimeenpanossa operatiivinen toimija eikä voi ottaa tehtäväkseen työkalun kehittämistä. Myöskään Ryhtiin ei ole suunniteltu kyseistä toimintoa. Toiminnallisuudesta olisi hyötyä kunnille, koska IFC -tiedostojen laatua ei voida käsin tarkistaa kattavasti. Hankkeeseen ryhtyvä vastaa tietojen oikeellisuudesta. IFC:n tarkistusmenettelyitä on kehitetty mm. Rava3Pro -hankkeessa. Kuntien luvitusprosessien sujuvuutta on tarkoituksenmukaista kehittää kuntien järjestelmähankkeissa, joihin myönnetään avustuksia lainsäädäntöjen vaatimiin muutoksiin.

Lisäksi keskustelussa todettiin, ettei lupavaiheessa ole yleensä erityissuunnitelmatietoja, jotka on toimitettava ainoastaan perustellusta syystä. Hankkeeseen ryhtyvälle on eduksi saada tarkat toteumatiedot käyttöönsä myös erityissuunnitelmista. Nykyisin tieto katoaa usein rakennuksen käyttöönoton jälkeen. Tieto on hyödyksi mm. ylläpidossa ja muutostöissä.

6. Digitalisaatioavustusten eteneminen

Suikki esitteli avustusten ajankohtaisen tilanteen (kalvosarja).

Keskustelussa korostettiin hyväksi käytännöksi edellyttää kuntien yhteishankkeita. Lisäksi syksyn uuteen avustuskierrokseen on kaavailtu avustettavan teknisten kyvykkyyksien luomista ja käyttöönoton valmisteluita.

7. Muut asiat

Ei muita asioita.

8. Seuraava kokous

15.11.2024 Helsingissä/etänä

Aiheena on vuoden 2025 hankesuunnitelman luonnos. Luonnos lähetetään etukäteen, ja perustellut kommentit siihen on esitettävä kokouksessa.

Liitteet

1. Ryhti -hankkeen ajankohtaista -kalvosarja, Juhana Rautiainen
2. Tietojärjestelmän kehityksen tilanne -kalvosarja, Päivi Malmi
3. Rakennuslain korjaussarja -kalvosarja, Vesa Putkonen
4. Digitalisaatioavustukset -kalvosarja, Jemina Suikki